

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Pentru-ce oare?

Primim sciri din diverse părți, că se mobilizează miliția din armata împărătească. Miliția mobilizată se dirije spre Baia-de-Criș, spre Blaj și spre alte centre românești.

Nu ni-se spune însă mobilizarea aceasta la a cui cerere și spre ce sfârșit s'a aflat cu cale a se face.

Am cetit nu demult în mai multe foi ungurești, că Ungurii din Abrud au cerut, și am observat, că din partea maghiară se dorește, ca în timpul manevrelor garnisoana din Abrud să nu se ducă de acolo. Sau dacă este neapărat de lipsă să se ducă, să fie înlocuită cu altă miliție, eventual cu honveți.

Cererea Ungurilor din Abrud și dorința ungurească exprimată în foile ungurești ne poate servi de deslușire, pentru-ce se face mobilizarea. Încât însă aceasta nu ar mulțumi pe cineva mai adăugăm ceva deslușitor din trecut.

Înainte de aceasta cu ani patru-deci și patru, adică când începea a mirona greu a revoluției ungurești și când începuse tot din partea ungurească respectul către Tron și Monarch a fi numai „kutya köteleség“, Ungurii tot de astfel de manevră au aflat de bine a se folosi. Se pregătiau de revoluție, însă erau așa de cuminte de pregătirea aceasta o puneau la adăpostul armelor împărătești.

Românii se declaraseră din capul locului pentru Tron, pentru Monarch și pentru ordinea legală. Se înțelege, în marginea acestei ordini și pentru libertate, egalitate și frățietate. Dar fiindcă Ungurilor dispăcea și lealitatea românească și iubirea de libertate și de egalitate și frățietate, căutau chip și formă cum să-i prezenteze Monarchului ca revoluționari și ca oameni ai disordinei; ear' monarhiei și străinătății ca oameni, care nu știu prețui libertatea și sunt nedemni de egalitate și frățietate.

Deci Ungurii, care înființaseră garde civile, honveți, voluntari cu tendință revoluționară, îndată-ce simțeau, că Românii vreau să intervină la autorități pentru asigurarea unui drept sau pentru libertatea personală, alergau la guvern cu minciuni, că sunt amenințați de Români, că este amenințată averea erarială, că în fine vreau să răstoarne ordinea legală și să introducă anarhia sau comunismul. Guvernul, alcătuit tot de Unguri, se adresa

la comanda generală militară, recurând miliției contra „hoților de păgubași“.

Și fiindcă înainte de aceasta cu ani patru-deci și patru manevra perfidă s'a practicat cu succes, până când au eșit ghiarele pisicii prin sac, uneltorii politici ai Ungurilor vor fi eugând, că acum va succeda și mai bine, pentru-că se vor feri, ca ghiarele să nu pătrundă înainte de vreme printre firele sacului.

Sigur dară, că dacă se mobilizează, numai în urma unei scie căror minciuni unguresci-ovrești, se face în detrimentul Românilor.

Gendarmeria se vede, că o consideră Ungurii-Ovrei de insuficientă. Ea este deajuns numai pentru a provoca și întârta, la ordinul unor administratori fără de conștiință, dar' nu și de a domoli și restabili ordinea. Trebuie dar' miliția, și încă miliția împărătească mobilizată, ca provocatorii și întârțătorii să-și poată face menderile lor adăpostiți în umbra armelor, pe care de obicei le desprețuiesc și le insultă.

Se poate, că în manevra lor mai este și altceva ascuns. Oamenii cu musca pe căciulă și fricoși totodată sunt capabili de tot felul de intrigi, chiar și de cele mai mișelescii. Poate-că vor specula, dacă pot aduce poporul român în conflict cu miliția împărătească.

Prin un asemenea conflict uneltorii compatrioților unguri vor voi să ajungă două scopuri. De a prezenta pe Români ca neleali și dușmani Monarchului, și la eventualitatea unui conflict faptic, de a se lupta fiii contra părinților și fraților lor.

Căci miliția, fie cea împărătească, fie cea honvețească, în părțile locuite de Români, tot din Români este în partea cea mai mare compusă.

Dar' mobilizeze Ungurii ori-ce miliție vor voi și vor pute. Noi avem încredere în înțelepciunea românească și în tactul românesc.

La 1848 au rămas Ungurii rușinați cu încercările lor de a întârta cu miliția împărătească pe Români. Vor rămâne și la 1892.

Ceea-ce s'a întâmplat în 1848 la Ciumbrud nu vine în socoteala armatei împărătești. Acolo au fost militari din regimentul secuiesc de graniță, care numai insignii mai purtau împărătești; în inima lor însă erau, după-cum s'a vădut mai târziu, rebeli din tălpi până în creștet.

Cu toate aceste datorința inteligenței române ar fi a nu căuta indiferență la mobilizările din cestiune. Din contră. Noi ținem, că consult ar fi a se interesa de originea lor. Ear' dacă originea lor își are drept basă niscăiva minciuni boeresce de ale boerilor ovreimaghari, să fie grabnic date pe față de ceea-ce sînt, nu numai prin diare, ci și la locurile competente, în special la comanda militară din Sibiu.

GUVERNAMENTALII

și

CESTIUNEA ROMÂNĂ.

„Pester Lloyd“ dela 23 l. c. primesc „dintr'o parte foarte bine inițiată în raporturile respective“ următorul „material bun“, care îl reproducem în traducere verbală:

A purta și astăzi o dezbateră principială asupra cestiunii naționalității române, ar fi lucru zadarnic. Timpul de a vorbi, că au sau nu au cercurile, care se ocupă cu politica ale Românilor ungureni, vederi și tendințe ce se pot concorda cu idea ungurească de stat, aceste timpuri au trecut. E trebuință de fapte.

Situația e clară. Opinia publică ungurească este orientată, că membrii clerului înalt românesc, cu arhiepiscopul gr-cat. din Blaj, Dr. Ioan Vancea și cu arhiepiscopul gr-or. din Sibiu Miron Romanul în frunte, sînt amici sinceri și adeverați ai deplinei concordii între Unguri și Români. Toți prelații români sînt gata a și conlucra la restabilirea concordiei.

Dar' nu trebuie să uităm, că astăzi episcopatul român nu mai joacă la Români rolul politic exclusiv și hotăritor, care l'a avut chiar și numai înainte cu un deceniu. Influență și greutate politică mai au membrii lui și acum, dar' și alte elemente au influență și greutate înaintea mulțimii celei mari a Românilor. Și, durere, elementele acestea din urmă arată puțină înclinare de a merge mână în mână cu episcopatul.

Cea dintăiu și de căpetenie problemă ar fi a îndupleca pe Români să abandoneze politica de pasivitate și să încerce a se afirma în cadrul constituționalismului.

Ministrul-president, contele Iuliu Szapáry a arătat în răspunsul seu la interpe-lația contelui Apponyi foarte corect, că națiunea ungurească este maritimă și este obișnuită a asculta gravaminele înaintate corect și în modul corespunzător. Numai căt, precum stă astăzi situațiunea, nu este nici un prospect, că Românii vor pași pe baza constituționalismului și vor arăta dorințele

lor, prin deputații lor în parlamentul unguresc.

Așa vine apoi, că deși prelații români, poate cu excepția episcopului gr.-or. din Caransebeș Nicolae Popea, doresc, ca întreaga românia să păsească pe terenul politicii active, totuși aceasta nu are nici o șansă de a fi primită. Anumit politica activă are între conducătorii lumesci ai Românilor foarte puțini aderenți, dar' și acestia tac și se retrag.

Ce poate fi explicarea acestei atitudini cerbicioase? Nimic altceva, decât că înetul pe înetul conducerea a luncat din mâinile elementelor extreme, care fac terorism în înțelesul strîns al cuvîntului, nefind nici-decăt scrupulosi în alegerea mijloacelor. Și în fața acestui sistem de intimidare, Românii moderați, în numele mult amintitei „solidarității naționale“ mai bine urmăresc și ei politica de compromis și permit ca excese extremilor să ajungă la valoare.

Cine nu cunoaște cestiunea după întreaga natura ei și nu a observat numeroasele ei detalii, se va îndoi pentru moment de adevărul aserțiunii, că modul de luptă al extremilor influențează pe politicii de vederi moderate. Aceasta însă, durere, așa este. În conferența dela 20 și 21 Iunie a. c. din Sibiu nu majoritatea adevărată, ci o minoritate compusă din extremiști lărmuitori a forțat conculusul relativ la așternerea imediată a faimosului Memorand la coroană. 87 de delegați s'au abținut în această cestiune dela vot. Și a trebuit să vedem, că moderații, care au condamnat acest conculs, au acceptat parola „solidarității naționale“ ca obligatoare și pentru dinșii.

Mai caracteristică este întîmplarea din urmă. Alexandru Mocsonyi, distinsul politic român, a convocat pentru 19 Iunie o conferență confidențială la Brașov. Obiectul conferenței a fost discuția, că ce are să se întîmple după afacerea Memorandului. După deruta rușinoasă a extremilor au început să înțeleagă și politicii conducători de direcție moderată a Românilor, că este necesar a lua poziție.

Organul ultraiștilor, „Tribuna“ din Sibiu, a mirosat lucrul și a început numai decăt cu amenințările. Ea a declarat, că dacă conferența din Brașov va lua poziție contra eroilor, care au arangiat aventura cu Memorandul la Viena, atunci nici ultraiștii nu vor cruța pe nimenea. Efectul a fost, că după conferența din Brașov, la care au participat 21 de politici români moderați, Alexandru Mocsonyi a publicat o declarație, că ei și soții sei tin și mai departe la programul din 1881, care obligă pe Românii la pasivitate și mai

departe, că cestiunea Memorandului este o afacere internă a partidului național român.

Repetăm: Conducătorii români externi, care se află acum la suprafață, exerciază terorism. Cine voese să primească lupta cu ei și să se opună tendințelor lor irredentiste trebuie să se aștepte la aceea, de a fi proseris de acei conducători și presa lor și în cazul cel mai bun a fi declarat de un renegat, care a tradat pe conaționalii sei români. Fiindcă extremii și presa acelora au astăzi putere peste mulțime, la care ei joacă rolul de conducători, înoată și cei moderați cu to-rentul și se încearcă a-și domoli conștiința lor neliniștită prin losinca, că la principiul solidarității nu-i permis a clătina.

În luna lui August Românii noștri vor ține ear' o conferență generală în Sibiu și acolo vor raporta delegații dela Viena asupra sorții Memorandului. La început, după fiascul din Viena, se părea ca-și-când toți politicii români moderați și-ar da mâna și vor pune capăt rolului extremilor. Noi nu mai avem acum nici un temei de a ne lăsa să fim și mai departe amorțiți. În această conferență nu va fi vorba nici chiar de aceea, că ar trebui să se formeze un partid pe o basă constituțională, care să lucreze pentru restabilirea unui raport frățesc între Ungaria și România. Din contră se vor auzi voci, care vor glorifica martirii, victimele urei maghiare în contra Românilor.

E permis ca factorii normativi să privească în nepăsare la un astfel de curs al lucrurilor? Ar fi foarte necesar, ca guvernul, parlamentul și presa să-și ridice vocea în această cestiune. Guvernul face bine, dacă se pune cu rigoare legitimă în calea astorfel de fapte, care greșesc în contra legii. Cre-di-nță, pe care o răspîndesc agitatorii fără conștiință și de di între mulțime, că lor tot-le e permis, pentru-că sînt în drept, nu trebuie nutrită un singur moment. De ar simți aceia, care o merită, mîna cea grea a puterii statului. Timpul indulgenței și îngăduirii a trecut, cutezanței trebuie să i-se opună energie. Partidele parlamentare nu proced însă corect, dacă se feresc cu rigiditate de elementele moderate ale naționalității și aduc pe toți Românii sub aceeași pă-lărie. Elementele mai cumpătate s'ar apropia înetul cu înetul, dacă nu ar avé să se teamă de o respingere bruscă. Pe lîngă aceea bruscă, cu care se poartă partidele noastre parlamentare, pentru păcatele extremilor, față cu întreaga națiunea română, influențează păgubitor asupra opiniei publice maghiare, care acum chiar și pe terenul social nu numai nu caută atingerea cu Românii, ci se ferește chiar de ea, un fapt acesta incontestabil cu deosebire în provincie.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Yerba Buena.

Roman în două tomuri

de

Bret Harte.

(Urmare.)

— Așa, și o copil boboc! Dar' aceasta n'are a face. Eu as vré, ca d-ta și Harry să-i purtați grije, atât ei, cât și averii sale, ca-și-când eu nici n'as mai fi pe lume, ori mai bine, ca-și-când n'as fi trăit niciodată. M'am adresat la d-voastră, pentru-că vă cred oameni cum se cade, și nu o să mă înșelați.

Vreau însă ca să asigur și mai mult aceasta. Vreau, ca d-ta să nu fii tutorul ei în calitate de Jack Hammerley, ci ca primar al orașului San-Francisco. Ear' dacă va urma alt primar după d-ta, acela să continue a fi și tutor din oficiu. Astfel tutoratul n'are să fie întrerupt. Așa cred, că San-Francisco va exista mereu, că va avé totdeauna un primar, — cel puțin până-ce copila va ajunge majoră; va avé astfel totdeauna tată, și încă destul de distins. Noul primar, se înțelege, nu e permis să scie, că aceasta de ce și pentru-ce este așa. Destul, dacă pe lîngă celelalte îndatoriri primesce și pe aceasta, și să nu mai scruteze. Toată treaba va fi, că va trebui să deșune bani, o să plătească din ei când va fi nevoie, și câte odată să se sfătuească cu Harry.

Cei doi bărbați deteră semne de aprobare.

— Dar' în locul meu nu te-ai gândit la un succesor, dacă în acești dește ani s'ar întîmpla ca cineva să mă impuse? întrebă Pendleton cu aceeași serioșitate, cu care vorbia femeia.

— Cred, că d-ta ca președinte al Băncii-Eldorado, de asemenea o să lași succesiunea președintelui ce va urma. Pe membrii direcției o să-i faci să se învoiască la asta, întocmai cum Jack, uite, va face ca consiliul comunal să aducă și această hotărîre privitoare la îndatoririle primarului.

Cei doi bărbați se sculară, și după-ce se priviră, se uitară tăcuți la femeie.

— Toate acestea se pot face, Catii, și noi o să le și facem — nu-i așa Harry?

— Fără îndoială, — duse colonelul.

— Dar' e nevoie și de un al treilea.

— La ce?

— Ca în cas grav să aibă vot decisiv. Fața femeii se întunecă.

— Credeam ca secretul să rămână între noi trei, — duse amărîtă.

— Cu toate astea! O să găsim pe cineva ori poate să găsești d-ta și să ne înscințezi.

— Dar' eu am vrut să isprăvesc lucrul acum, numai decăt, aci, — răspuse femeia nerăbdătoare.

Tăcî apoi câteva minute, adunându-și sprâncenele arcuite. Apoi continuă în grabă:

— Cine e băiatul acela curățel, care m'a condus? Are o față ce înșuflă încredere, — Acela? Paul Hathaway, secretarul meu. Băiat cuminte, dar' foarte tinăr. . . . Adecă stați: aci' nu e sigur de tot . . . la

aceasta nu se cere nici o vîrstă anume prin lege, ear' el are un cap vîrstă de bătrîn.

— Ear' eu dîc, că tinerețea pledează chiar pentru, — grăbi să adauge colonelul Pendleton. — A crescut în San-Francisco și nu s'a îndopat cu acele idei vechi orientale, de care ar trebui să se debaraseze de aci încolo, se va introduce în treaba aceasta ca în niscă lucruri oficiale, nefăcînd sgomot prin nimic și neopriindu-se asupra lucrului. Eu servesc bucuros la un loc cu el.

— Chemați-l atunci în lăuntru, — duse femeia.

Tinărul intră cu ochii vii, cu fruntea și buzele liniștite, dar' cu aceeași vîdită „demonstrație“, ca-și-când ar voi să contrabalanseze, că dincolo în odaia lui a mîncat în ascuns mere și prăjituri, sau poate-că mai are și acum din astea în buzunare.

Primarul îi spuse pe scurt, oficios, lucrul.

— Datoria d-tale, Mr. Hathaway, așa termină primarul, acum nu se referă decăt la forme, e lucru de încredere. Noi doi, eu și cu colonelul Pendleton o să arangiem treaba.

Cum tinărul, care a înțeles dintr'o singură privire întreaga cestiune, a „descoperit-o“ așa dîcînd, salută și voia să se retragă în cealaltă parte a camerei, ca să des drum liber cugetărilor sale; femeia îl opri printr'o singură mișcare.

— Să terminăm lucrul acum numai decăt, duse primarul. D-ta fă un act, ca să-l subscriem îndată.

Își aținti apoi ochii asupra lui Paul, parte pentru a-și satisface curioșitatea, parte pentru a-și manifesta încrederea ce o are

pentru el și parte ca să-l prindă cu vreo ștrengărie. Băiatul însă o privia ușor, cu o veselie conștientă, ca-și-când tot trecutul acestei femei ar fi o carte deschisă pentru dînsul.

Cîteva minute nu se auzia decăt scărțitura condeiului primarului.

Deodată se opri cu scrisul și privi în sus.

— Cum o chiamă pe fată?

— Pe al meu nu e permis să-l poarte, grăbi a spune femeia. Aceasta mă privește încă. Cu celelalte abdic și de acesta. Trebuie să i-se dea un nume nou, care să nu se refere deloc la mine. Aș dori, scîți, un nume, care să dea a se înțelege, că e fata acestui oraș.

— S'ar pute oare, de pildă, numi „Santa Francisca“? întrebă colonelul.

— Nu prea, răspuse femeia cu o serioșitate, care nu te lăsa să mai meditezi.

— Nici „Chrosopolinia“? întrebă primarul.

— Acesta nu ar fi însă decăt numele de botez. Trebuie să-i dăm și un pronume, duse nerăbdătoare femeia.

— N'ai pute oare să ghicesci unul d-ta, Paule? se adresă primarul către tinăr. — D-ta ești un om cu multă carte, și ai învățat pe clasiți în urma mea.

— Cum v'ar pără de pildă: Yerba Buena? duse tinărul serios. — Este numele vechiu al primei colonii spaniole de aici. Derivă dela numele ce a dat Iunipero Serra viței bune ce crește dincolo de movilele năsi-poase și însemnează: „Iarbă bună“. Dîcea

despre dînsa, că e „balsam suferințelor și celor răniți“.

— Suferințelor . . . repetă încet femeia.

— Așa se dîce.

— Nu glumesci cu noi? întrebă femeia zîmbind, abia mișcînd însă buzele sale.

— Nu, grăbi primarul a răspunde în locul secretarului seu. Spune adevărul. Am auzit de multe-ori și eu aceasta. Ar fi un nume minunat. Yerba, numele de botez, Buena pronumele. Când va fi majoră, i-se va pute dîce d-șoara Buena.

— Fie dar' Yerba Buena, aprobă femeia.

Apoi cu o repede mișcare întoarse capul ei frumos înspre tinăr și duse:

— Acesta-i om cu mintea aședată — vedit!

Urmă eărăși o pauză și nu se mai auzia decăt condeiul primarului.

Colonelul își încheiă toți nasturii hainei sale, își răsuci mustățile, își direse ușor gulerul și se retrase la fereastră fără a privi la femeie.

Se sculă apoi primarul și cu oare-care ceremonie curtenitoare, ce până acum nu se observase în atitudinea sa, dete condeiul femeii și-i aședă scaunul înaintea mesii.

Femeia luă pana și se iscali iute. Ceialaltă o urmară, la un semn dat de primarul, chemară în urmă servitorul să subscrie ca martor.

Terminându-se toate aceste, primarul se adresă secretarului:

— Sînt în regulă, Paul.

Trad. de I. Russu Șirianul.

(Va urma.)

Aceasta se referă și la presă ca și la partidele parlamentare. Aceasta nu aduce cu sine la nici un cas salvare dacă un organ al opiniei publice, ori-care ar fi el, generalizează orice incident și îl folosește pentru a atîta ura. A afla mijloacele, care duc la scop, a lămuri opinia publică română și a curma influența agitatorilor, e, firesc, datoria guvernului. Îndeosebi: dacă agitatorii cunoscători după evenimentele din urmă în cercuri mai largi, nu-și vor mai pute continua și mai departe amăntările, atunci poate fi acesta primul pas pentru o schimbare mai favorabilă. Trebas încercat formarea unui partid român pe o bază constituțională afară de cadrul conferinței viitoare.

PRIGONIRI.

De lîngă cetatea Șiriei, la 1 Iulie.

Locuitorii din Măderat ai publicat și ei o adresă de aderență în nr. 138 al „Trib.” de cuprinsul următor:

„Ca plugarii, din pricina lucrului de câmp și de via, n'am avut timp să ne mai deprindem și cu cetul în zile de lucru. Astăzi, în ziua Duminecii, am avut puțină odihnă și timp să mai căutăm și după alte lucruri, la care nu trebuie să asudăm așa tare și ca nise oameni cu puțină carte, să vedem și să scim și noi ce se întimplă în lumea mare și ce se vorbește de noi Români. Dar' vai de noi, că rele zile am ajuns!

„Ni-se dăte privilegii se cetim, cum unele gazete române cu obrăncie atacă în fața lumii pe deputațiunea noastră la Viena.

„Plini de mâhnire sufletească ne ridicăm graiul și protestăm contra lor, ear' afacerea conducătorilor nostri bravi români o aprobăm cu inimă curată de Români!”

Atât a fost și mai mult nimic, nimic mai mult, nici măcar cu un cuvîntel. Nu se află în această adresă de aderență nici un cuvînt de protestare contra barbarilor dela Turda, Arad, etc., nimic odată; tot ca s'a dis, s'a referit numai la ținuta unor gazete române. Ce se vede însă? Foile din Arad turbau și nu alta; sbierau în gura mare după organele guvernului, ca să iee la răspundere pe cei-ce au subscris acea adresă, și în special, pe membrii din antistia comunală, care încă se află subscrisi la acea adresă de aderență. Ear' organele guvernului au și fost la locul lor, căci după sbierătura foilor sovinate imediat, a doua zi, a și eșit protopretorul în comuna respectivă și pe bietul tutor orfanal, bătrânul George Deac l'a amovat din postul său, pentru-că și d-a-a subscris acea adresă.

Nu mă mir, că pe bătrânul George Deac l'a amovat din postul său, nu, Doamne ferească! la acestea se pricep Ungurii de minune, acestea sînt la ei lucruri de toate zilele, și chiar ca virtute li-se ia unui organ al guvernului, când procede în așa mod. Ce m' pune în uimire e acea împingurare, că cum de-și permit organele guvernului a da satisfacțiune unor gazete române atunci, când mai ieri albiașierii erau atât de ne superiale înaintea lor? Cum și pentru-ce vin organele guvernului și cu ele presa soviniștă se ceară și se pedepsească pe cei-ce li-au exprimat indignarea lor față cu ținuta unor gazete române, de încă odată: de ținuta unor gazete române, referitor la subțernerea Memorandului la Preaînaltul Tron, fără să fi amintit ceva despre Unguri și ținuta lor față cu noi? Deci întreb: în al cui interes au lucrat unele gazete române atunci, când au scris, după-cum au scris, în interesul mergerii deputațiunii la Viena: în interesul Românilor, ori în interesul Ungurilor? Corect ori incorect au lucrat, când au scris contra mergerii deputațiunii la Viena? — Eu nu voi răspunde; răspundă amovarea bătrânului George Deac!

În fine cum se simt acele gazete române pentru această satisfacțiune?!

EL.

Afaceri școlare.

Primim din mai multe părți ale patriei noastre scrisori și rapoarte, care privesc afaceri școlare. Mișcarea politică, care continuă, reclamă o considerabilă parte a foilor noastre. Astfel nu ne rămâne decât să dăm cetitorilor nostri numai cuprinsul esențial al acelor corespondențe, deși unele din ele ar pretinde a fi reproduce întocmai.

Din Hațeg ni-se scrie încă cu data 22 Iunie n., că pe acolo se svonesce, că în ședința școlastică al școlii comunale de fete, convocată de dl primar Berszán Ambrus pe Duminecă din 19 Iunie c., rev. domn Ioan Janza, vicar for. gr-cat a propus ca școala de fete cu limba de propunere română să se casese împreunându-se cu cea rom.-catolică, unde să se de ajutor de 300 fl., și că domnul primar a binevoit de a cuprins această propunere la protocol.

Dela dl vicar se așteaptă o desmînire sau o justificare.

De lîngă Crișul-alb, primim cu data 8 Iunie n. un lung raport despre examenele școlare din comuna Bârsa, ținute la 30 Maiu, și despre adunarea generală a reuniunii învățătorilor din cercul Butenilor, ținută în aceeași zi și la același loc.

Extragem din raportul amintit următoarele:

La oarele 8 1/2, o parte însemnată dintre membrii reuniunii, învățători, preoți-învățători și alți onoratori dintre preoți, în frunte cu președintele preion. domn protopresbiter Constantin Gurbanu, precum și alți poporeni din comună s'au întrunit în biserica din loc spre a asista la „chemarea duhului sfînt”, ear' după serviciul divin în școală, unde după programa zilei președintele ținu o vorbire, prin care deschise ședința. S'a constatat apoi, că sînt de față 25 membri și că lipsesc 22. Între onoratori însemn pe pâr. Zacharia Halie, preot în Bârsa; Augustin Mihulin, preot în Sebeș; Lazar Oprea, preot în Chisindia, Petru Lazar, preot în Prăjesci și Leontin Beltechi, preot în Aldesci.

Aci constat cu plăcere, că domni preoți se interesează de mersul adunărilor noastre, parte inserindu-se de membri ordinari, ca pâr. Avisalom Țucra din Bârsa și Petru Lazar din Prăjesci, parte participând la adunări ca onoratori.

După ce s'a constatat membrii prezenți, a urmat participarea în corpore la examenele școlarelor din loc. S'a început examenul în școala învățătorului Alexandru Matecu, care conduce clasele I. și II. De față erau 40 copii și 17 fete, toți îmbrăcați în haine de sîrbătoare. Și dintre părinți erau de față, se se bucură de sporul copiilor lor.

În școala învățătorului Terentie Popa, în clasele III.—VI. erau 38 copii și 7 fete.

Impresione bună a făcut examenul din școala lui I. Popa asupra tuturor celor de față.

Ear' învățătorii n'au fost satisfăcuți cu experiența, că examenul n'a fost șpoeal, dându-se permisiune fiecăruia a întreba orice fete marginile observate de planul de învățămînt. A putut experia fiecare ce sucece se poate obține, dacă se aplică cu dibăcie principiile didactice și metodice la predarea învățămîntului în școală. A putut observa fiecare suceces moral, mulțumirea conștiinței, care se putea ceti de pe fața unuia, și obida nedestoiniciei, dacă nu a neglijenței, de pe a celui-alt — apoi și-a putut fixare face concludiune pentru sine.

După examene a urmat conferință didactică asupra lor.

În ședința de după amiazi au urmat disertațiunile

Învățătorul Nicolae Boscaiu a cetit disertațiunea sa: „Importanța istoriei în educațiune”; arată ce influență educativă are cunoașterea istoriei asupra simțămîntelor naționale și patriotice, cum prin necunoașterea ei și nepunându-se pond pe adevărul istoric se nasce o direcțiune greșită în educațiunea națională, producînd indivizi falsificatori, vîduțori ai intereselor naționale — adică, renegați, indigetează apoi: pe cât de sublim ni-se prezintă figurile mărețe, persoanele orioce, spiritele mari și cu abnegațiune gata a-și sacrifica avutul și viața pe altarul națiunii și al patriei sale, pe atât de hidoase și desprețuitoare trebuie prezentate atari chipuri, care pentru mîrgavele scopuri egoiste se fac unelte oarbe altor antagoniști, prin ce nu folosesc nici națiunii, din care au eșit, nici patriei, în care trăiesc.

În disertațiunea din constituție: „Despre judecătoria”, învățătorul Petru Popa, între altele, arată daunele ce isvoresc din purtarea proceselor. Învățătorul prin prelegerile despre judecătoria se se silească a disgesta poporul dela purtarea proceselor pentru fiece nimicuri.

Prelegerea pr ctică despre „Introducerea elevilor în socoată a învățătorului Vasile Suciu a fost ascultată cu viu interes, arătându-se în aceea în mod practic metodelor introducerii elevilor în socoata mentală și scriptuală, dezvoltînd conceptul numerilor până la 30.

Interesantă a fost discuțiunea asupra cestiunii: Ce e cauza, că învățătura primită în școală, poporul de multe-ori o folosește ca armă în contra preotului și învățătorului, cestiune pusă spre delibere de I. P. Sa dl episcop Ioan Melbanu, încă în adunarea generală a reuniunii districtuale, trimisă apoi de comitetul central al reuniunii și subreuniunilor spre studiare și desbater. În această discuțiune s'a recomandat din partea membrilor: a se pune pond deschilnit pe educațiunea adulților, dezvoltarea culturii inimii în popor, iubirea față cu popor, care încă provoacă iubirea reciprocă, ear' din partea președintelui: conștiințioșitate în împlinirea chemării preoțești și învățătoresci, de altcum

conclus nu s'a luat, lăsându-se discuțiunea deschisă până la proxima adunare a reuniunii cercuale, a cărei ținere s'a decis pe 17/29. August a. c. în comuna Moneasa.

În fine președintele, prea on. domn protopresbiter Constantin Gurbanu, exprimînd laudă membrilor pentru dragostea frățască și obiectivitatea, cu care au discutat agendele adunării, inchide ședința, ear' conmembrul Terentie Non, preot în Moneasa, exprimă în numele adunării mulțumită protocolară președintelui pentru interesul ce-l manifestează la toate ocaziunile față cu învățămîntul popular, și pentru plăcerea și bunăvoința, cu care conduce adunările subreuniunii, dorindu-i între urările de „să trăiască” mulți ani fericiți.

Din Cluj primim un articol mai lung, în care în numele mai multor poporeni se ridică plîngere contra protopopului și a curătoratului gr-cat. din pricină, că s'a hotărât a introduce didactru în școala populară, care este unica școală românească în Cluj. Corespondentul arată mai departe, că școala este într'o stare destul de tristă, apoi conclud:

„Deci nu „didactru”, ci „școală” corespunde, prevederea a ceea ce de lipsă, ușurarea sorții poporului nostru amărit; căci așa fac „ei”. Nu numai na cer didactru, ba dau la câte un copil de român 20 fl. premiu, căci ei bine știu, că „verba movent”, dar „exempla trahunt”.

Dintr'o corespondență mai lungă din Șimleu-Sălăgiului extragem următoarele despre examenul de vară la școala de fete a „Reuniunii femeilor române sălăgene”:

Școala de fete a „Reuniunii femeilor române sălăgene din Șimleu” s'a înființat înainte de aceasta cu vre-o cinci ani, la stăruința braviilor bărbați: Alimpu Barbulovici, vicarul Silvaniei și Andrei Cosma, directorul institutului „Silvania” și totodată director și la această școală. Ea a ajuns acum la o stare înfloritoare, avînd edificiul său propriu frumos, pe care de departe se zărește inscripțiunea „Școala de fete”.

Brava învățătoare le este Maria Lazar, care intrinsece toate calitățile necesare pentru suportarea cu demnitate a acestui oficiu măiestos. Efectul lucrării acestei școle, — condus de menționatele puteri, — pe terenul cultural al Românilor s'a dovedit totdeauna; dar mai ales la examenele de vară, care au satisfăcut și chiar pretensiunile celor mai exagerate. Un asemenea examen strălucit al acestei școle, s'a ținut și acum în 26 Iunie a. c. în localul spațios al bisericii gr-cat. a Șimleului-Silvaniei, începînd dela 3 oare d. a., pe lîngă asistarea unui public imponent, fiind de față din partea guvernului inspectorul regesse comitatens. S'a întrebat mai înainte din religione prin catechetul r. d. Alimpu Barbulovici, vicar, s'a examinat apoi din toate obiectele de învățămînt, pr. limba română, limba maghiară, comp. geografică, istoria patriei, economia culinară, grădinaritul, istoria naturală, fizica, întrerupte fiind de cântările „Latin a ginte”, „Românașului îi place” și a. lji era desfătare a asculta răspunsurile copiilor române.

Cîntările naționale produceau lacrimi de bucurie în ochii și inimile celor prezenți, și le întăria speranța în înflorirea națiunii române. Că fetele sînt crescute în adevărat spirit românesc a dovedit și tonul cu care ele au declamat poeziile: „Nu Desperaiți!”, „Adio dela Moldova”, „Cătră renegați” etc.

Ca semn de recunoștință s'au înmărit mai multe premii frumoase, precum cărți de rugăciuni, opuri ilustrate științifice și de distracțiune. La toate însă a pus coroana expoziția de lucruri de mîna ale elevelor, care era așezată pe trei mese lungi.

Aceste lucruri, și mai ale țesăturile, erau peste așteptare, și unele d. e. a școl. Elena Pop de a IV-a clasă erau admirabile. După examinarea expoziției oaspeții între cântările „Momente dulci de desfătări” au început a părăsi localul bisericii dîcînd în inimile lor: „Femeia română este aceea, care va susține stindardul național pe edificiul corpului moral al națiunii noastre...”

O întîmpinare.

(Urmare și fine.)

10. Autorul îmi impută că: „am stăruit pentru ridicarea salariului profesorului V. Boncu dela 600 la 700 fl. v. a., în 23 August 1890”.

Aci adevărul grăsece. V. Boncu era profesor diplomat definitiv, am cerut și stăruit ridicarea salariului la 700 fl. v. a., pe când autorul broșurii cu alți câțiva erau pe lîngă 600 fl. v. a., ear' de altă parte pentru profesorul provisor P. O. statoriră 700 fl. v.

a. Unde e aci logica: un profesor definitiv să aibă 600 fl. valută a., ear' unul provisor 700 fl. v. a.

Ce ar fi dis oare directorul suprem de gimnasil, când ar fi aflat așa anomalie la gimnasil din Brad? Veți ce vederi mărginite ai!! Veți unde e ura!! — Și pentru-ce le aduci aceste în public? De sigur din nobleț și om cu tact!!

11. I. Gherman și V. B. se silesc a sparge buna înțelegere între preoți (p. 25), prin apucături și intrigi, și li-a succed primadată (p. 27), la alegerea de congres în 1890; căci neținându-se cățiva (preoți) de înțelegerea avută în Abrud, a reușit cel propus în Brad.

Adevărul e: a reușit S. Damian, care a fost și în periodul trecut; ear' în ținutul Băitei autorul și alți câțiva preoți au adus cu sutele voturi din giurul Băitei pentru un nou candidat Dr. S. M. — Cine a spart solidaritatea și înțelegerea? Nu erai și d-ta în adunarea din Brad când profesorul P. O. a scris domnului notar G. Moldovan din Băia, că s'a candidat de deputat la congres S. D.? De altcum de unde aveți d-voastre, preoți, drept ca în Abrud să hotărîți cine să fie de putat mirean în cercul Zarand? cine e intrigantul dar?

12. Autorul dîce: „Preoții se intrinsec pentru a se consulta despre alegendii deputați mireni la sinod în 1891 (p. 28) și toți preoții aprobă candidarea de deputat sinodal a profesorului P. Opișă, împreună cu toți profesorii — (în locul lui S. Damian), afară de mine și V. B.”

Eu știu, că statutul organic nici într'un ș. nu dă drept preoților a se amesteca în alegerea de deputat mirean. Ce ați avut dar' a vă consulta cu noi mireni? Nu e adevărat, că toți preoții și profesorii au aprobat pașirea profesorului P. O. de deputat. Nu a aprobat-o însuși directorul G. P., apoi P. Rimbaș, învățător; V. Boncu și eu etc. — din motiv, că P. Opișă avea să-și facă examenele de profesor — fiind numai provisor. De altcum, dacă autorul și altor preoți li-a succed a trîni pe S. D. față cu P. O.; fie-i de bine. Minutat caracter e autorul, dîsul a propus prima-dată în 1887 să se aleagă deputat la congres, apoi la sinod pe S. D. și tot dîsul a tribulat acum în 1891 pentru P. O. Cine a produs intrigi, noi care am rămas pe lîngă candidatul cel vechiu, ori autorul cu toți eiudum furfuris? Însuși părințele protopop a recunoscut și exprimat în prezența mea, că: „Băcila e un intrigant” după alegere la sinod.

13. Autorul simte o mîngăiere sufletească, că în 1891 în 21 Maiu nu a fost ales Ioan Gherman membru în comitetul gimnasial (p. 34).

Adevărul este: înainte de alegere am rugat membrii reprezentanți să nu reflecte la mine; cu toate acestea am fost ales de membri în comisiunea de scontrare și revisiune a fondului gimnasial alături cu alți 3 profesori, adică am avansat încă.

14. Învățătorul I. G. și câțiva din Brad (p. 56) au crezut (că protopopul ar fi luat bani), aceasta; fiindcă Krasznay a vorbit la 30 Ianuarie n., ear' preotul Bulboca a întreat la 29 Ianuarie și totuși nu a descoperit nime aceasta respectivului protopop.

Adevărul e: i-s'a descoperit totul resp. pp. în 30 Ian. st. v. între 5 martori — toți prieteni ai dîsului.

În „Tribuna” a spărut numai în 11 Februarie v.

Cum a crezut cineva, cum nu, e afacere de conștiință.

Mă mir de ce resuscită cauza autorul de nou, ori poate crede, că în acest mod se justifice pe cineva?

Tot ce am scris în numărul 71 și 73 în „Tribuna” susțin și aci. Pun la dispozițiunea redacțiunii și documente ca să vadă, că unii din preoți, pe care îi spală autorul, sînt pătăți și compromiși cu totul. Datele sînt chiar dela unii preoți. — Permiți-mi autorul a-i spune, că cele scrise în numărul 10 al „Gazetei”, unde sînt arătați cu numele preoții din „Teara-Băitei”, care au luat par-e la aldămașe, sînt scrise de ginerele sau Nicolae Pop. În această credință rămân până va desmîni redacțiunea, că nu e adevărat.

Trec apoi peste bazaconiile, epitetetele mardare ale autorului respingîndu-le cu dispreț, voi să arăt numai contradicțiile dîsului.

„E o persoană cu mult mai neînsemnată (eu adevă), decât să vină cineva la ideea contrare să-l căștigate” (pag. 58).

Vorba e, că nu cutează nime să se adreseze la mine, nici nu cutează a-mi deschide ușa.

Nu am datina să primesc bani dela candidați cum a primit autorul broșurii în 1887 dela P. Truța sub titlul „spese de căruțe”. — În treburi de aceste prefer a rămîne persoană neînsemnată — las gloria autorului.

La pag. 61 autorul dîce: „Nici nu dau prea mare atențiune scrisorilor unui I. Gher-

man”. Ei bine! atunci cine e nebulul care se ocupă de mine în o broșură de 74 pag.

La pag. 64 aut. dîce: „eu nu-i deneg partea cea bună lui I. Gherman”, ear' la pag. 48 dîce: „ba! într'un timp, și țieau Zaran-dani „de oameni ca I. Gherman avem lipsă”. Aceasta era prin 20 Maiu 1891, și însuși erai de această părere.

Cevași și fînesc. Admir paciența autorului, care a adunat atâtea palavre timp de 20 ani de pe strade, ca să le dee în broșură. Nu-l invidiez de gloria ce li-a cîștigat în urma pregătirii de 4 clase — prin edarea unei infecțiuni literare unică în felul său.

Prin arătarea în public a unor scoarături față cu gimnasial și-a mai cîștigat un titlu nou: „denunțant”.

Declar că: dacă autorul broșurii ne va documenta în total, că răspunsurile mele sînt false începînd dela p. 1 până la 13, sînt gata a da pe seama gimnasialului 1000 fl., servind gratuit 2 ani de zile, până atunci însă permit-mi a-i ține de om, căruia îi lipsește o doagă; ear' numele de „Dle Intrigă” ce li-s'a dat prin notarul F. ... în adunarea din 21 Maiu 1892 a reprezentanței gimnasiale să-l poarte sănătoș.

Brad, 20 Iunie 1892.

Ioan Gherman,
înv. și aleg. în cercul
Băii-de-Criș.

CRONICĂ

Petrecere. Ni-se scrie: La 11 l. c. a avut loc o petrecere de vară în comuna Betlean, arangată de junimea academică din giurul acela. Pe când se apropia oara prețită toate stradele se vedeau îndesute, de o parte oaspeții pentru a pleca spre locul indigetat, de altă parte afabili Români betleani pentru a saluta pe frații lor oaspeți și spre a-i oferi serviciile sale. Totul te umplea de bucurie, de pe fața fiecărui cetău valiatat, dar' și oare-care semne ce-ți dădeau a crede, că inima lui e încă jignită după desastrelor îndurate ale dlui Dr. Rațiu la Turda, Alimpu Barbulovici, Dr. Maniu, Cosma la Șimleu, apoi seminariștii din Arad împreună cu Oncu și Suciu. Și cu tot dreptul, căci care Român adevărat a putut rămîne nepăsător în față acelor sîlbătocii? A căruia inimă a putut rămîne neatinată de durere, când vede pe acia, care au înaintat la Tronul Maieștății Sale dorințele, plîngerile și rugarea poporului român, că sînt batjocoriti, ba amenințați cu asasinare? Puțină cultură și-au însuși din 1888 până în prezent, de sigur cu aceasta nu vor civiliza Orientul, pretinșii „civilizatori”. Puteai ceti mai departe, că sînt gata a desaproba toată ținuta ostilă a foilor ce voesc a paraliza activitatea partidului național prin subțernerea Memorandului; dar' mai puteai ceti, cum fiecare îngăna să peară renegații și trădătorii ca ceara de fața focului, să-și finească viața ca Iuda. Ear' mai presus de toate observai, că voescă-ți spune: Frați români! dați se fim într'o unire totă la un scop alegînd, dulcea nației ferice dimpreună înaintînd și totodată să ne exprimăm simțămîntele noastre de încredere în partidul nostru național și dlui Dr. Rațiu, că împreună cu el noi încă am suferit, el a fost noi, ear' noi el. Pe la oarele 8 1/2, sala altcum destul de spațioasă nu era deajuns pentru numărul oaspeților. Și ce era mai incântător, când privind peste oaspeți, nu dedeai decât toți numai de același neam, toți Români, strănepoți de ai divului Traian. Petrecerea așa-dar a decurs pur românesc începîndu-se cu „Someșana” și finindu-se tot cu aceasta, capăt a pus acesteia numai Foeb cu rațele sale (minuând), îndreptînd caii hrăniți de mîncarea ambrozii și scăldați în apa mării. Jocul asiatic a lipsit cu totul. În pauză s'a jucat „Călușorul” și „Romanul” prin 5 tinori. Venitul, precum s'a vădut din listă, a fost 123 fl. 90 cr., câte spese, acele se ține la darea de seamă a comitetului arangator. În costum au fost domni: Botean (Nășfalău), Rus, Mureșianu și Cupșa (Odorheiu); Dîngan din Betlean; apoi domnișoarele Lucreția Sigarteu din Șinterea; Floare Dîngan, din Betlean; Paraschiva Pop din Cocu și altele, pe care din nescința numelor nu le-am publicat, pentru-ce mă rog de scusă.

Petrecere aminată. Petrecerea „Reuniunii pompierilor” din comuna Aciliu, anunțată pentru 19/21 Iulie a. c., din cauza unor pedeci neprevădute s'a aminat până la 26 Iulie (7 August) a. c., rămînînd a se ține tot la locul și oara deja publicată în prima invitare.

Necrolog. Subscriși cu inima înfrîntă de durere aducem la cunoștința tuturor conșăgenilor, amicilor și cunoșcătorilor, că mult iubitul nostru fiu respectiv frate și cumnat Ioan Vasina, teolog de anul al III-lea, după lungi și grele suferințe de morbo uscat, și-a dat nobilul spirit în mâinile Creatorului Marti la 7/19 Iulie a. c. dimineața la 6 oare îm-părțit fiind cu sfințele taine ale maribundilor. Fie-i țîndina ușoară. Bedeleu, la 8 Iulie 1892. Ioan Vasina, proprietar și arîndător de pămînturi și de regale, ca tată. Anastasia Vasina, mamă; Mădălina Sava n. Vasina soră; Teodor Vasina, Toma Vasina, student de a VI. clasă gimnasială; Simeon Vasina și Ana Vasina, ca frați și surori; Ioan Sava, teolog absolvent.

Inepții unguresci. Foile maghiare publică toate scirea, că la Brad și Roșia Români s'ar fi hotărît să se răscole și să

Nr. 334—1892.

[3884] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoresă la școala reuniunii grănițerești din Viștea-inferioară eventual și din Voila, ambele în comitatul Făgărașului, pe lângă un salariu anual de 300 fl. v. a., apoi cuartir în edificiul școlii și lemnele de foc necesare, prin aceasta cu termenul până la **12 August st. n. a. c.** se exierie concurs.

Reflectantele au să-și trimită suplicile instruite cu documentele prescrise de lege la:

Comitetul administrativ de fondul și școalele de reunire a foștilor grănițeri din regimentul român I.

Sibiiu, în 25 Iulie 1892.

A apărut și se află de vânzare la Institutul Tipografic în Sibiiu

SAVITRI.

Povestire indică din Mahabarata.

Traducere

de
G. B. Duică.

Cu o prefață de Ioan Slavici.

Prețul unui exemplar:

25 or. = 50 bani.

(Cu trimitere pe poștă 5 cr. porto).

Extract de Cognac-Quint.

Spre a produce imediat un cognac excelent, sănătos și substanțial, care nu se poate deosebi de cognacul veritabil francez, recomand această specialitate probată.

Prețul pentru 1 chg. (de ajuns la 100 litri cognac) fl. 16 v. a., receptul se alătură gratuit. Eu garantez pentru cel mai bun succes și fabricat sănătos.

Cruțare de spirt

se face prin neîntrecuta mea esență de întărit vinarsul. Aceasta dă beuturii un gust plăcut și picant și se află numai la mine de vânzare.

Prețul fl. 3.50 cr. pro chg. (la 600—1000 litri inclusive mandatul de instrucțiune).

Afară de aceste specialități oferz tot felul de esențe pentru fabricarea de rum, rachiu de prune, trevere, amar și a tuturor licorurilor spirituozelor fine existente, de oțet și oțet de vin de o calitate neîntrecută. Recepte se alătură gratis la pachete.

Lista prețurilor franco.

Pentru fabricate sănătoase se garantează.

Karl Philipp Pollak,

fabrică de specialități de esențe în Praga.

Reprezentanți solizi se caută.

[3108] 7—50

Institutul tipografic în Sibiiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

1. **Pădureanca.** Novă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Pipăruș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcăritul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fieca a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Îndărăniul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstem de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un peșitor îndărănic.** Novă de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Vântură-Țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpăratoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgârșitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Nusciul-Împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-Împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Posacal bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalin pșourarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoni. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragioli. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. **Clara Milici.** Novă de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 b.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1892.

Budapesta—Predeal										Budapesta, gara de vest — Rușava — Vercerova										Copsa-mică—Sibiiu										
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Orient. Expres	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren mixt		Tren de persoane	Tren de persoane	Orient. Expres	Tren accelerat	Tren de persoane	3.—	10.57	7.10	pl.	Copsa-mică sos.	9.34	6.20		12.05	
10.—	8.05	8.05	2.15	pl. Viena . . . sos.	3.—	1.55	3.—	7.20	6.20	9.06	11.—	9.—	9.15		pl. Viena . . . sos	2.45	2.45	3.16	7.05	6.35	3.31	11.21	7.43	↓	Șoica-mare . . . ↑	9.05	5.59		11.40	
8.25	2.10	3.20	5.50	↑ Budapesta . . . ↓	6.20	7.30	6.35	1.50	8.40	Vineri					pl. Budapesta . . . sos.	8.15	9.14	10.27	1.20	8.50	4.15	11.56	8.27	↓	Loamneș . . . ↑	8.30	5.32		11.09	
11.38	4.14	6.50	9.22	11.19	2.55	5.23	3.31	11.46	4.47	1.55	8.25	2.35	6.30	pl. Szolnok . . . ↑	5.50	6.43		12.05	6.47	4.46	12.22	7.—	8.59	↓	Oena . . . ↑	8.02	5.09	4.09	10.43	
2.12	5.58	11.53	12.57	↓ P-Ladány . . . ↑	12.06	3.46	1.16	10.05	2.24	10.35	3.56	9.06		pl. Cegléd . . . sos.	5.27			12.—	6.32	5.10	12.40	7.35	9.23	sos. Sibiiu . . . pl.	7.35	4.49	3.35	10.17		
3.58	7.06	12.05	1.50	2.12	sos. Oradea-mare . . . pl.	2.25	11.04	8.43	12.09	5.12	1.46	5.56	12.28	pl. Seghedin . . . pl.	1.50	7.13	9.57	3.05												
4.—	7.15	2.24	2.19	pl. Mező-Telegd . . . ↑	1.52	10.07	8.13	11.17		5.18	2.12	6.02	12.52	pl. Timișoara . . . pl.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31											
4.30	7.43	1.02	3.03	2.49	↑ Rév . . . ↓		9.30	10.42		7.11	5.20	7.59	4.24	sos. ↓	9.50	5.50	5.13	7.50	11.20											
5.22	8.18	2.14	3.46	3.26	Bracea . . . ↑	1.26	9.10	10.23						pl. Timișoara . . . sos.	9.20		5.07	7.42	3.28											
5.45		2.50	4.07		Bucia . . . ↑		8.51	10.06		7.17	6.15	8.25	5.25	9.30	pl. Topolovet . . . ↑	8.15			6.54	1.56										
6.05	8.51	3.18	4.16	4.17	Ciucia . . . ↑	3.58	8.25	7.08	9.51		7.35	9.14	6.25	11.11	↓	8.15			6.27	12.57										
6.31	9.07	3.54	4.53	4.50	Huiedin . . . ↑	2.58	12.47	7.47	6.39	8.26	9.45	7.10	12.34	Lugoj . . . ↑	7.35			6.27	12.57											
7.12	9.37	4.52	5.32		Stana . . . ↑	2.20	12.17	7.28	8.58	9.35	10.41	8.23	3.30	Caransebeș . . . ↑	6.31			5.39	11.05											
7.29		5.16	5.48		Aghirish . . . ↑	1.46	7.02	6.07	8.29		11.38	9.34	5.21	Teregoava . . . ↑	5.20			4.40	8.15											
7.49		5.47	6.08		Ghirbeu . . . ↑	1.13	6.47		8.17	11.28	10.49	7.23		Mehadia . . . ↑	3.53															
8.01		6.08	6.24	5.42	↓ Nădeșel . . . pl.	12.50	6.29	9.43	8.—		12.52	10.58	7.36	Băile-Herculane . . . ↓	3.40			12.53	3.21	5.14										
8.14		6.30	6.39		pl. Cluj . . . sos.	12.17	6.08	5.25	7.46		1.02	11.11	7.58	↓	3.24				3.08	4.62										
8.29	10.37	6.57	6.59	5.55	pl. Cluj . . . sos.	10.45	5.14	4.48	6.52	11.55	1.19	11.29	8.24	sos. ↓	3.05			12.24	2.51	4.16										
8.46	11.10		8.20	6.18	↑ Apahida . . . ↓	9.23	3.18	3.—	5.26	12.—	1.27	2.01		pl. Rușava . . . sos.	3.25			12.18	2.19											
9.08	11.32		8.45	6.34	↓ Ghirish . . . ↑	8.54	2.31	2.08	4.52	12.09	1.35	2.10		↓ Vercerova . . . ↑	2.26			12.10	2.10											
10.08	12.50		10.21	7.34	Cucerdea . . . ↑		2.18	2.—	2.34	10.55	1.40			pl. Bucuresci . . . ↑				4.08	5.50											
10.37	1.25		11.09	7.57	Uioara . . . ↑		2.05	1.51	4.28																					
10.56	1.43		11.17		Vintul-de-sus . . . ↑		8.24	1.35	1.23																					
11.04	1.52		11.26		Aid . . . ↑		8.07	1.08	12.45																					
11.28	2.18		11.54	8.22	↓ Teiuș . . . pl.	8.—	12.28	2.49																						
11.45	2.40		12.18	8.38	pl. Teiuș . . . sos.		11.57	2.27																						
12.13			1.34		Crăciunel . . . ↑		7.31	11.42	2.11																					
12.44			1.51		Blaj . . . ↑		11.06	1.89																						
12.59			2.29		Micăsasa . . . ↑		6.57	10.47	1.18																					
1.35			2.29		pl. Copsa-mică . . . sos.	6.55	10.31	12.53																						
1.51			2.48	9.48	sos. Copsa-mică . . . pl.	6.4	10.09	12.37																						
2.12			3.03	9.50	pl. Medias . . . sos.	6.21	9.31	12.06																						
2.31			3.26	10.06	Elisabetopol . . . ↑		5.54	8.53	11.29		4.30	2.34	5.46	pl. Arad . . . sos.	10.46	7.20	8.40													
3.04			4.07	10.25	Sighisoara . . . ↑		5.34	8.23	11.03		4.42	2.34	5.57	↓	10.34	7.01	8.30													
3.46			4.49	11.04	Hașfalău . . . ↑		4.29	6.55	9.44		5.03	3.34	6.19	Glogovaț . . . ↑	10.11	6.20	8.08													
4.04			5.35	11.19	Hasfalău . . . ↑		3.56	6.09	9.01		5.14	3.58	6.30	Gyorok . . . ↑	9.58	5.50	7.57													
5.26			7.23	12.27	Homorod . . . ↑		3.40	5.42	8.37		5.32	4.20	6.48	Radna-Lipova . . . ↑	9.44	5.28	7.46													
6.10			8.09	12.58	Ágostonfalva . . . ↑		3.19	5.07	8.07		5.56		7.12	Conop . . . ↑	9.10		7.17													
6.41			8.43	1.15	Apatia . . . ↑		2.48	4.20	7.23		6.12		7.27	Béza . . . ↑	8.54		7.02													
7.17	Tr. de persoane	Tren accelerat	9.18	1.35	↓ Feldioara . . . pl.	10.05	2.09		8.07		6.58	8.07		Soborșin . . . ↑	8.03		6.24													
8.—			11.—	5.15	sos. Brașov . . . sos.	10.17	2.18		6.58		7.26	8.33		Zam . . . ↑	7.28		5.53													
			12.26	5.57	pl. Timiș . . . ↑	9.41	1.42		5.57		7.52	8.57		Gurasada . . . ↑	7.—		5.28													
			1.11	6.29	↓ Predeal . . . ↑	9.12	1.12		5.16		8.08	9.13		Ilia . . . ↑	6.49		5.17													
			8.35	12.10	sos. Bucuresci . . . pl.	4.45	7.40		8.50		8.26	9.29		Branicica . . . ↑	6.24		4.55													
											8.52	9.53		Deva . . . ↑	5.59		4.33													
											10.—	10.19		Simeria (Piski) . . . ↑	5.43		4.17													
											10.25	10.50		Orăștie . . . ↑	4.42		3.30													
											10.44	11.16		Jibot . . . ↑	4.20		3.03													
											11.58	11.44		Vintul-de-jos . . . ↑	4.58		2.36													
											12.06	11.44		Alba-Iulia . . . ↑	3.40		2.19													
											11.56	12.38	sos. Teiuș . . . pl.	3.04		1.39														

Murêș-Ludos—Bistrița									
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat
4.—	↓	Murêș-Ludos . . . ↑							7.21
6.48	↓	Tagu-Budatelic . . . ↑							4.15
9.59	↓	Bistrița . . . ↑							1.16

Nota: Oarele însemnate în stângă stațiunilor sînt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.

Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.									
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat
2.35	8.20	2.41	pl. Cucerdea . . . sos.	7.47	8.25	1.15			
3.26	9.11	3.27	Ludoș . . . ↑	7.—	7.41	12.31			
5.07	11.39	5.14	sos. Oșorheiu . . . pl.	5.20	5.54	10.05			
5.50	12.20	5.36	pl. Oșorheiu . . . sos.	5.14	5.05	9.35			
7.25	1.55	7.15	sos. Reghin-săs. pl.	3.44	3.22	8.—			

Ghiriș—Turda									
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat
7.48	10.35	3.40	10.24	↓ Ghiriș . . . ↑	5.10	9.50	2.50	9.10	
8.08	10.55	4.00	10.44	↓ Turda . . . ↑	4.50	9.30	2.30	8.50	

Sighișoara—Odorheiu									
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat
4.30	11.25	↓	Sighișoara . . . ↑	10.52	6.10				
7.21	2.11	↓	Odorheiu . . . ↑	8.15	3.15				

Simeria (Piski)—Petroșeni—Lupeni									
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat
6.—	10.35	4.22	pl. Simeria . . . sos.	9.52	3.27	9.35			
7.21	12.23	5.42	Hățeg . . . ↑	8.36	1.54	8.25			
9.45	4.—	8.36	sos. Petroșeni . . . pl.	6.—	10.50	6.20			
5.—	5.25		pl. Petroșeni . . . sos.	8.47	8.—				
6.12	5.37		Vulcan . . . ↑	7.51	8.05				
6.35	6.—		sos. Lupeni . . . pl.	7.16	7.30				

Simeria (Piski)—Hunedoara									
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat
10.50	4.40	9.55	↓ Simeria . . . ↑	5.28	3.20	8.10			
11.13	5.03	10.08	Cerna . . . ↑	5.11	3.—				